

1. ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Μέσο: ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 30/05/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 30/05/2021

Σελίδα: 57

Innews AE - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

**Ζωρζέττα
Λάλη**

Τεχνική βοήθεια στα χρόνια της κρίσης

Ηρθα στην Ελλάδα ως υπεύθυνη της Ομάδας Δράσης τον Σεπτέμβριο του 2011. Είχαν προηγηθεί η υπογραφή του πρώτου μνημονίου και το δύσκολο πρώτο εξάμηνο του 2011. Ο τότε πρωθυπουργός, Γ. Παπανδρέου, είχε ζητήσει τη συνδρομή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για να μπορέσει να αντεπεξέλθει στις δύσκολες υποχρεώσεις που είχε αναλάβει απέναντι στους δανειστές. Η Επιτροπή ανταποκρίθηκε αμέσως και έστισε την Ομάδα Δράσης υπό τη διεύθυνση του Χορστ Ράιχενμπαχ, με δυναμικό 60 ατόμων, τα μισά από τα οποία ήταν στην Αθήνα. Αποστολή μας ήταν να συνδράμοιμε την ελληνική διοίκηση στην υλοποίηση των μνημονιακών της υποχρεώσεων, στην καλύτερη απορρόφηση των κοινοτικών πόρων και στην πιο εύρυθμη διαχείριση του Μεταναστευτικού.

Δέκα χρόνια μετά ποιες είναι οι εμπειρίες που με σημάδεψαν; Το άρθρο αυτό είναι σύντομο για να περιγράψω εκτενώς τα όσα εβίωσα. Θα περιοριστώ σε δύο-τρεις παρατηρήσεις.

Η πρώτη αφορά την ελληνική διοίκηση και τη σχέση της με την πολιτική ηγεσία. Συνεργαστήκαμε με ανθρώπους που ήξεραν το αντικείμενό τους, είχαν πλήρη συναίσθηση του τι περίμεναν από αυτούς οι δανειστές και ήταν ανοιχτοί στις εμπειρίες των άλλων χωρών. Δεν μας είδαν σαν εχθρούς αλλά σαν συνεργάτες που έφερναν τεχνολογία. Παράλληλα όμως ζήσαμε και όλη την παθολογία της ελληνικής διοίκησης. Μεταξύ άλλων σημαντικών προβλημάτων, την ελλιπή μέθοδο εργασίας και την απουσία σωστής συνεργασίας με την πολιτική ηγεσία. Συχνά η διοίκηση είτε ήταν αφημένη στην τύχη της, είτε η πολιτική ηγεσία την παραμέριζε αναθέτοντας στα μέλη των υπουργικών γραφείων την υλοποίηση των μέτρων. Παρά την αποτελεσματικότητα αυτού του τρόπου εκτέλεσης των αποφάσεων, δεν εξασφάλιζε τη συνέχεια στις δράσεις που μόνο η εμπλοκή των υπαλλήλων μπορεί να φέρει. Ελειπε πάντως η διπλή κατεύθυνση σχέση όπου ο πολιτικός αποφασίζει, δίνει τα μέσα για την εκτέλεση του έργου και ελέγχει το αποτέλεσμα και ο υπάλληλος προτείνει, υλοποιεί και αναφέρει.

Η έλλειψη δέσμευσης του πολιτικού κόσμου για τις μεταρρυθμίσεις ήταν ένας μεγάλος παράγον καθυστερήσεων. Βέβαια το εκλογικό ημερολόγιο δεν διευκόλυνε καθόλου τα πράγματα, χωρίς όμως να είναι αυτός ο βασικός λόγος. Ξεχνάμε συχνά ότι στα πέντε πρώτα χρόνια της κρίσης είχαμε 4 βουλευτικές, 2 αυτοδιοικητικές, 2 ευρωπαϊκές εκλογές και τέλος 2 προεδρικές.

Μετά από μια εντατική τριετία, ζήσαμε το δραματικό πρώτο εξάμηνο του 2015 σχεδόν σαν παρατηρητές, δεδομένης της άρνησης του ΣΥΡΙΖΑ να συνεργαστεί με τους εκπροσώπους των δανειστών, μέχρις ότου το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 12ης Ιουλίου 2015 του επέβαλε επαχθή μέτρα και τη συνεργασία με την Ομάδα Δράσης. Η οποία εν τω μεταξύ, με βάση την εμπειρία που αποκτήσαμε στην Ελλάδα, είχε εξελιχθεί σε κανονική υπηρεσία της Επιτροπής – Γενική Διεύθυνση των Μεταρρυθμίσεων – και προσφέρει πια υπηρεσίες σε όλα τα κράτη-μέλη με έναν υπολογισμό προϋπολογισμού.

Δεν θέλω να κλείσω χωρίς να αναφερθώ στην τρόικα και να πω πως για ό,τι αφορά το ΔΝΤ, δέχθηκε να παρεμβεί στην Ελλάδα παραβιάζοντας όχι μόνο τα αρχικά αιτήματά του και τους εσωτερικούς κανόνες του αλλά και χωρίς να έχει εμπειρία από δημοσιονομική προσαρμογή σε χώρες που βρίσκονται σε νομισματική Ένωση. Υπάρχουν όμως υπηρεσίες στο εσωτερικό του Ταμείου, οι οποίες αξιολόγησαν τη δράση του στην Ελλάδα και δημοσιοποίησαν τα πολλά προβλήματα/λάθη που βρήκαν. Το ευρωπαϊκό κομμάτι της τρόικας, δηλαδή η Επιτροπή και η ΕΚΤ, είχε και αυτό περιορισμένη εμπειρία τόσο στα δημοσιονομικά όσο και στις διαρθρωτικές αλλαγές, στις οποίες άφησε το ΔΝΤ να επιβάλει το μοντέλο του. Στους Ευρωπαίους υπήρξε και κάποιος αρχικός ενδοιασμός ότι σε πολλούς τομείς όπου οι μεταρρυθμίσεις ήταν αναγκαίες, π.χ. φορολογικά, Παιδεία, Υγεία, η ΕΕ δεν έχει αρμοδιότητες. Σιγά-σιγά βέβαια ακολουθήσαμε το παράδειγμα του ΔΝΤ και μπορέσαμε να χειριστούμε σχεδόν όλους τους τομείς, εκτός Παιδείας και Αθenas.

Οι πιο δύσκολες, συναισθηματικά, στιγμές για μένα ήταν αυτό που εξέλαβα ως έλλειψη σεβασμού προς τον ελληνικό λαό και την πολιτική ηγεσία του. Ήμουν μαθημένη αλλιώς στη συμπεριφορά ενός ευρωπαϊκού προς ένα κράτος-μέλος. Και αν για το ΔΝΤ μια σχετική αλαζονεία ήταν σχεδόν δεδομένη, με σοκάρει όταν την έβλεπα σε συναδέλφους μου.

Παρ' όλα αυτά ήξερα και ξέρω ότι χωρίς την ανταπόκριση της ΕΕ στο αίτημα βοήθειας δεν θα ήμασταν πουθενά σαν χώρα στο εσωτερικό μας και στις διεθνείς μας σχέσεις. Οι εταίροι μάς βοήθησαν να ορθοποδήσουμε και να ξαναβρούμε 10 χρόνια μετά τη θέση που μας ανήκει στην ευρωπαϊκή οικογένεια.

Η κυρία Ζωρζέττα Λάλη είναι ειδική σύμβουλος του **ΕΛΙΑΜΕΠ**, πρώην διευθύντρια στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.